

מסורת הש"ס

(א) [מחובות מ.] (ב) שש
לח. (ג) [מחטו ד: יג:
מחטו: לב: (ד) אי כעית
סיד דמי עינא ולי כעית
עיר עינא ליטנא אחרנא אי
כפי סר. רש"ל (ה) [לקמן
סד. מחובות לח. כסנהדרין
סח. (ו) [שמות כח:]
(ז) [דברים כה:] (ח) [רש"ל
מ"ו:] (ט) [דברים ו:] (י) [ד"ה
אחר ד"ה מ"ו:] (י) [ד"ה
פלו:]

תורה אור השלם

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) במשנה עלו בו
למחיים: (ב) גמ' לאו משה
הוא אנן הכאה הכאה:
(ג) רש"י ד"ה מילף וכו'
והכא נמי כי כתיב כי
ימן:

לְעֹזֵי רֵשׁ"י

מלג'ט. פצעים.

החובל פרק שמיני בבא קמא

החובל. וכמה הוא יפה. שהרי היקו והפסידו ממון זה שאם היה נלךך היה מוכר עצמו בעבד עברי: **במספר.** בכא המסה: כיווא בזה. לפי מה שהוא מעונג רב לערו ולחייבו: **למחין.** מלחט: שם. כל ימי החול רואים אותו כליו הוא שומר

החובל בחבירו "חייב עליו משום חמשה

בָּלָא חוּלִי שְׁהִי נִקְטָעָה יְדוֹ וּרְגְלוֹ
וְהוּא כְּבֵד נָתַן לוֹ דְּמִיָּהּ: **הַכֵּל לִפִּי**
הַמַּבִּישׁ: אָדָם לֹא עֲשִׂים בּוֹשֶׁשׁ
מְרוּבָה: **וְהַמַּכְסִּישׁ:** אָדָם חֲשׁוֹב
שֶׁנִּשְׁמָעִים בּוֹשֶׁשׁ מְרוּבָה. וְכוּלָּהּ חֲמִשָּׁה
דְּבָרִים מִקְרָא נִפְקִי נֹק דְּמִיָּהּ: עֵין
חֲחַח עֵין לָעַר פִּלְעָה חֲחַח פִּלְעָה דְּחִי
דְּרִשְׁקִין גַּמְלָה רִפְיוֹ שְׂבַח נֶקֶד רַחֲמֵי שֶׁבִי
יִתֵּן וְרַפְאֵל יִרְפָּא בּוֹשֶׁשׁ דְּמִיָּהּ^א וְקוּטוֹה
אֵת כֶּסֶף מַמּוֹן: **גַּמְלָה מִכָּה אָדָם**
וּמִכָּה כֶּסֶף: לִקְחֵן מִפְּרַשׁ קִלְקָלִי הִיא
מִכָּה קִלְקָלִי: **וְאֵס נִפְשָׁךְ לִמֶּר:** וְאֵס
יֵשׁ לָךְ לְהַשִּׁיב וְנִשְׁפָּט כְּלוֹס. עַל
טַעַם זֶה אֵל וְלִמֵּד מִמֶּדְרַשׁ אֲחֵר:
הִיא הוּא **לִמֶּר** ב'ו'. וְלִקְחֵן בְּשֵׁי מִלֵּחַ
הִיא לִיָּה לִלְקַטְשֵׁי: **שְׂאִין חוּרְיִין:** לְאֲחֵר
שֶׁנִּקְטָעֵל כְּסִיב. וְשֶׁמְלִימָן
אֵין עֵס: **הַכֵּאל הַכֵּאל גִּמְרִינִי:** אֲעִ"ג
דְּקִלְאִי לֹא דִמּוֹ גִּמְרִינִי גִי"ש דְּמִתְנָה
דְּבִי ר' יִשְׁמַעֲלֵל וְכֹךְ הִכְיָן וְכֹךְ הִכְיָן
(שִׁיבּוּיִן דָּהּ). וּמִכָּה אָדָם יִתֵּן מִקְטַע
הַכֵּאל הַכֵּאל קִדָּשׁ קִדָּשׁ מִמֶּי יִתֵּן מִקְטַע
גִּמְרִי דִמּוֹס ע"י הַכֵּאל בָּא: **וְהַכֵּסִיב**
אֵישׁ כִּי יִכֶּה בֶּל נִפֶּשׁ אָדָם: וְלִקְטָלָהּ
לֹא חֲחַח קִדָּשׁ חֲלָל לְרִשְׁאֵי אֲזָרִים
דְּמִיָּה בְּתֵרִיעַ עֵין חֲחַח עֵין וְכִתְבִּי
יִדְמַת כְּלוּמֶר יִנְעַל אֲזָרֵי יוֹמֶת אֲחֵרֵי
אֲזָר: **מִחֵי אֵס נִפְשָׁךְ לִמֶּר:** מִחֵי
הוּא לִיָּה לִלְקַטְשֵׁי: **נִינֶק מִמִּכָּה אָדָם:**
שֶׁנֶּקֶד מַמֶּשׁ וְהַכֵּאל גַּמְלָה (כְּסִיב) כִּי
אֵין מִסֵּס מִסֵּס מַמֶּשׁ: **אֲמִיר דִּינִין**
נִינֶקֶד ב'ו': כְּלוּמֶר מַשּׁוֹס הֵאִי פִירְכָּה
לֹא הוּא מִדְּחִיק תִּנְהַל לְמִילֶק מִלָּה
תִּקְחוּ אֵת מִחֵי לְשִׁנְיָה הִיא דִּינִין נִינֶקֶד
מִנִּינֶקֶד ב'ו': **וְאֲכִסִּי מַכְסֵי לִי לֹא**
תִּסְקֹל מִמּוֹנֵה וּפִסְפִּסִּי: מִקְטָלָהּ
וְלִגְפוּסֵיהּ אֲלֻטְרִיךְ וְלֹא לְמַעֲטֵי אֲחֵרֵי:
לִנְפֶשׁ רִיחֵה: לִלָּה אֲלֻטְרִיךְ אֲחֵי
לְמַעֲטֵי רִשְׁאֵי אֲזָרִים שְׂאִין נִפֶּשׁ:
קָטָן

באדם כן יתן בו ושמע מינה ממון ומאי אם נפשך לומר תו קא קשיא לחנא
מאי חזית דילפת ממכה בהמה לילף ממכה אדם אמרי דנין ניזקין מניזקין
ואין דנין ניזקין ממותה אדרבה דנין אדם מאדם ואין דנין אדם מבהמה
היינו דקתני אם נפשך לומר הרי הוא אומר לא תקחו כופר לנפש רוצח
אשר הוא רשע למות כי מות יומת לנפש רוצח אי אתה לוקח כופר
אבל אתה לוקח כופר לראשי אברים שאינן חוזרין והאי לא תקחו כופר
לנפש רוצח למעוטי ראשי אברים הוא דאיתא האי מבעי ליה דאמר
רחמנא לא תעביד ביה תרתי לא תשקול מיניה ממון ותקמליה האי 'מכדי
דרשעתו נפקא ^ודרשעה אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייבו שתי רשעיות
ואכתי מבעי ליה דקאמר רחמנא ^בלא תשקול ממון ותפטריה א"כ לכתוב
רחמנא לא תקחו כופר לאשר הוא רשע למות לנפש רוצח למה לי ש"מ
אבל אתה לוקח כופר לראשי אברים שאינן חוזרין וכי מאחר דכתיב לא תקחו
מהאי הוה אמינא ^אאי בעי עינו ניתיב ואי בעי דמי עינו ניתיב קמ"ל מבהמה
בה אדם לתשלומין: תניא ר' דוסתאי בן יהודה אומר עין תחת עין ממון אתה
ש אמרת הרי שהיתה עינו של זה גדולה ועינו של זה קטנה היאך אני קורא
האי שקיל מיניה ממונא התורה אמרה ^במשפט אחד יהיה לכם ^ומשפט השוה
נ תהורא שקיל מיניה תהורא אמר רחמנא נישקול מיניה דאי לא תימא הכי
קמ"ל

פג:

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

מוסף רש"י

הכל לפי המבייש. אדם
בינוני המבייש נושמו קשה
מאדס וילל ומאדס חשוב,
והמתבייש. לפי חשיבותו
נושמו (כתובות ח.).

החובל. טבה בהמה ישמנה ופשי
לר"י דל"ג ומק"י ליה דר
אלא מכא ג"ש מדאמר לקמן לא קא
לקמן וי מחמר דכתיב לא חקנו ופשי
למה לי שמע דג"ש היא ולא סמוכין
ועוד כי פריך בסמוך מאי חית דילמ
ממכה בהמה וילף ממכה אדם ומאי
שיא והלא מכא סמוכין הוא נא
ומכה אדם איך סמוך לאיש כי יתן
מוס וא"ת וכוון דמג"ש קא ילף למה
הוארך לאתויי ושרי דמכה נפש
בהמה ישלמיה שריק ארד דמכה
בהמה דמיתיי לעיל וי"ל דמכה בהמה
אינערך לתנא דבי חזקיה ומאן דלי
ליה דרש דרש בהמקין (מסדרין)
לפרוה מה מכה בהמה לפרוה
שפור כי א"י כיון הדור ליה ממכה
אדם דהוי בטולא דהדר ביה למגרי
ונקט האי קרא דמכה נפש בהמה
דסמך לאיש כי יתן מוס ולפי זה מאי
למגרי קרא ליה דלמסו דסמך ליה
בנקט האי קרא ליה משום סמוכין:
אהבאה האמורה באדם תשאיסין.
י"ס דגרסי במר הכי והבאי
איש כי יכה כל נפש אדם מות יומת
פירוש שמיא אכרי מות אכרי שם
חבירו ומשני יומת במזמן וממאי
דבמזמן אימא מיהא ממש לא ק"ד
והא דהא אימאש למכה נפש בהמה
ועוד דכתיב השם כלשר יתן מוס
בזאם כל יתן מוס כלשר ממון ואין
גראה לר"י אותה גירסא כלל חדא
דלאיש כי יכה כל נפש אדם מוקמינן
בגזיריפין (מסדרין דף טז.) בטולא
כי פלוגתא דרבי יהודה כי תמיה
ורבנן גבי הכהוה י' בני אדם ז'
מקלות ועוד ולמזמן לא אינערך ועוד
ממאי פריך מעיקרא והבאי איש כי
יכה כל נפש אדם מות יומת מעיקרא
דעין תחת עין דמוקמינן ליה במזמן
ג"כ דהלא הכהה ועוד מכיון
דכתיב כלשר יתן מוס בזאם כי יתן
ז' למה לי יך דהלא הכהה
ע"כ נראה דל"ג ליה כלל:

(ט) **מבד** רשעתו נפא. פירושו
בסוף פ"ב (דף ט"ו.):
מא' חיות ירשפת דבר החבה
נילף מנכבד אדם. אע"פ
לדלא לא אנטריך דממילא הוא
אחרנין עין חתח עין ממש מימ'
אנטריך ללא ניילף ממכה כהמה:
מכה טבה ל"פ. וא"ת דרנא
דרש מניה כפרק אלו
נעורות (כחוצות דף לה.) כפירוש
ירבבה מורה חייב מלקיות כחייב
מיחיות לתשלומין מג"ש דמכה מכה
י"י"ל דרנא לנעמיה דררר לקמן עין
חתח עין ממון מקרא אחרנא:
כ

לנפש רוצה אי אתה לוקח כופר
כופר מכה מכה למה לי אמרי
מה מכה בהמה לתשלומין אף
אומר ממון או אינו אלא עין מ
ביה עין תחת עין וכי תימא כל
לכולכם אמרי מאי קושיא דל

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones